

แนวปฏิบัติการดำเนินการออกหนังสือคนประจำเรือ
ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๐

ตามที่ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้พนักงานตรวจแรงงานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และผู้ประสานงานด้านภาษาร่วมกันสัมภาษณ์คนต่างด้าวพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของสัญญาจ้าง โดยให้พนักงานตรวจแรงงานอย่างน้อยหนึ่งคนลงชื่อเป็นพยานในสัญญาจ้างดังกล่าว เพื่อให้การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงกำหนดแนวปฏิบัติ ดังนี้

๑. คนต่างด้าวที่จะขอรับหนังสือคนประจำเรือต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีและได้ยื่นคำขอรับหนังสือคนประจำเรือพร้อมด้วยเอกสารหลักฐานตามเวลาที่กรมประมงประกาศกำหนด

๒. เมื่อเจ้าหน้าที่กรมประมงกำหนดวันและเวลาเพื่อให้เจ้าของเรือมาเจรจาตกลงกับคนต่างด้าว ให้พนักงานตรวจแรงงานและผู้ประสานงานด้านภาษาร่วมกันสัมภาษณ์คนต่างด้าวและตรวจสอบความถูกต้องของสัญญาจ้างลูกจ้างในงานประมงทะเล ทั้งนี้ อาจให้มีผู้แทนองค์การพัฒนาเอกชน หรือผู้แทนองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization) ร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ด้วยก็ได้ ดังนี้

๒.๑ ให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบสัญญาจ้างดังกล่าวว่าเป็นไปตามแบบที่กำหนดในประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน หรือไม่ โดยอย่างน้อยสัญญาจ้างต้องมีการกำหนดให้จ่ายค่าตอบแทนเป็นรายเดือนผ่านบัญชีธนาคาร โดยให้ระบุเงื่อนไขการจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าวลงในสัญญาจ้างตามประกาศกรมฯ ข้อ ๒.๑ เช่น ค่าจ้างจ่ายให้เดือนละ ๑๕,๐๐๐ บาท จ่ายผ่านธนาคาร ก ทุกสิ้นเดือน โดยเจ้าของเรือเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการชำระค่าตอบแทนผ่านบัญชีธนาคาร เป็นต้น ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ข้อ ๘ (๑) โดยนายจ้าง หรือคนต่างด้าว ไม่ต้องนำหลักฐานบัญชีเงินฝาก ชื่อบัญชีหรือเลขที่บัญชีมาแสดง

๒.๒ ให้พนักงานตรวจแรงงานตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานอย่างน้อยหนึ่งคนลงชื่อเป็นพยานในสัญญาจ้างดังกล่าวเพื่อเป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมงฯ

๒.๓ ในขณะที่ดำเนินการออกหนังสือคนประจำเรือตามเวลาที่กรมประมงประกาศกำหนด หากพบว่าสัญญาจ้างไม่เป็นไปตามแบบที่กำหนดในประกาศกรมฯ หรือไม่มีการกำหนดเงื่อนไขการจ่ายค่าจ้างตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ให้ชี้แจงต่อเจ้าของเรือ คนต่างด้าว เพื่อให้ดำเนินการให้ถูกต้อง หากไม่มีการแก้ไขพนักงานตรวจแรงงานไม่ควรลงลายมือชื่อเป็นพยานในสัญญาจ้างดังกล่าว พร้อมทั้งจัดทำบันทึกรายงานให้หัวหน้าศูนย์ทราบ เพื่อประกอบการพิจารณาออกหนังสือคนประจำเรือของอธิบดีกรมประมงต่อไป

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๐